

پرسه در واقعیت و خیال

شفانامه نوشته یوریک کریم مسیحی
روایتی داستانی از فاصله امید و ناامیدی و مرگ و زندگی است

داستان ایرانی

بهار خسروی
گروه کتاب

برای بسیاری از نویسنده‌ها موضوعات کلیدی همچون امید و ناامیدی و شکل گیری عشقی نور سیده ، دستاویزی برای نوشتن و پیشبرد روند داستان‌شان می‌شود. اغلب رمان‌های داستانی هم این خط و سیر را در پیش می‌گیرند تا برای مخاطب چالش به وجود آورند و ذهن او را با شخصیت‌های داستان و اتفاقات پیش رو همراه کنند. همین موضوعات کلیدی هستند که برای خواننده کشش و رغبت ایجاد می‌کنند و آن کتاب در یادها باقی می‌ماند. رمان «شفانامه» از این دست کتاب‌ها به حساب می‌آید، از آن داستان‌هایی که تا مدت‌ها ذهن خواننده را به خود درگیر و با شخصیت‌هایش همذات پنداری می‌کند، فاصله میان امید و ناامیدی و مرگ و زندگی پیش روی مخاطب تصویرسازی می‌شود و او بیش از هر وقت دیگری ذهنش با این موضوعات درگیر می‌شود. این کتاب توسط یوریک کریم‌مسیحی نوشته شده و در انتشارات برج به چاپ رسیده است.

یوریک کریم‌مسیحی که با کتاب‌هایی همچون «طبقه همکف» (ده داستان، نشر قسه)، «رویا، خاطره، شادی و دیگران» (هفت داستان، نشر چشمه) و «چاذه» (چهار مکالمه - داستان و نمایشنامه، نشر نیلا)، «کوپه اختصاصی» (چهار مکالمه، داستان و نمایشنامه، انتشارات مرورید) و... یکی میان مخاطبان ادبیات داستانی ایران چهره شناخته‌شده‌ای است، حال اثری جدید را روانه بازار نشر کرده که در آن همچنان به سبک نوشتاری خود متعهد بوده و نگاه چندوجهی و تصویرسازی‌های ذهنی خود را حفظ کرده است.

رمان «شفانامه» داستان زندگی پیمان زمانی را روایت می‌کند و رازی که از گذشته‌ها همراه خود دارد، نفرینی که گریبان خاندانش را گرفته و الان

دستاویزی برای نجات و بقای زندگی

«شفانامه» از آن دست کتاب‌هایی است که با وصف جزئیاتی بجا اما به دور از کسالت، خواننده را صفحه به صفحه و حتی کلمه به کلمه با خود همراه می‌کند تا در فضای رازآلود و ماجراجویانه پیش برود، در واقعیت و خیال پرسه بزند تا به حقیقتی دست یابد که شاید روزنه‌امیدی باشد برای ادامه زیستن. بخشی از حقیقت، کتاب را زندگی را مطرح می‌کند و خواننده را درون این تلاطم به گیتی می‌سپارد تا برای خروج از دالان‌های تاریک پیش رو و رسیدن به حقیقت، کتاب را زمین نگذارد. یکی از شخصیت‌ها با مرگ دست و پنجه نرم می‌کند، آن‌هم دقیقاً زمانی که نباید! زمان نامرئی که ورود ناپهنگام یک عشق سر زده را در تار و پود قلب و جانش حس می‌کند و با تمام امید ناامیدشده‌اش به دنبال دستاویزی برای نجات و بقای زندگی است. اما پس از سال‌ها کش و قوس و دنبال کتابی افسانه‌ای گشتن، چه می‌شود که عشق با همه سوز و گدازش او را از تلاطم اولیه‌اش می‌اندازد؟

یکی دیگر از شخصیت‌های این داستان با خلق و خوی طمع‌کارانه، طمعی که وصله شغل و پیشه‌اش است، در میانه معامله‌ای پرسود اما عجیب و پیچیده، دل به دختر (که اسمش را سایه گذاشته) می‌بندد که جز نگاهی بیش از اینکه با هم همکلام شوند، در ذهن و خیالات خود با او وقت گزرانده و خیال پروارنده است. به راستی خوی طمعکار و نازار این خریدار و فروشنده نسخه‌های خطی و کتاب و عتیقه و نفیسه با معجزه عشق بالاخره آرام می‌گیرد؟ این‌سؤالی است که طی خواندن شفانامه با ذهن خواننده همراه می‌ماند و منتظر است که در نهایت، بداند فرجام تضادهای درونی شخصیت به کجا می‌رسد؛ تضاد میان طمعکاری‌های شغلی و عشقی که باید به دور از شر و پلیدی‌ها به آن دل بسپارد.

شخصیت دیگر داستان در ریتیم آرام زندگی خود به سمر می‌برد، اما آنجا که دل می‌سپارد و امید می‌بندد و رویا می‌سازد و روزهای خوشش را جادوان می‌پندارد، بیماری‌ای پیدایش می‌شود و سلامتیش را نشانه می‌گیرد، حال در میان این بحبوحه و آغاز عشقی که

شاید سال‌ها آرزویش را در دل داشته، این میهمان سرزده و بدشوم چه از جانش می‌خواست؟ همه شخصیت‌های داستان به گونه‌ای که دل می‌سپارد و امید می‌بندد و رویا می‌سازد و روزهای خوشش را جادوان می‌پندارد، بیماری‌ای پیدایش می‌شود. هر دو شخصیت در آستانه

نویسنده: یوریک کریم‌مسیحی
انتشارات: برج
تعداد صفحات: ۱۶۰
قیمت: ۲۴۵۰۰۰ تومان

شاید سال‌ها آرزویش را در دل داشته، این میهمان سرزده و بدشوم چه از جانش می‌خواست؟ همه شخصیت‌های داستان به گونه‌ای که دل می‌سپارد و امید می‌بندد و رویا می‌سازد و روزهای خوشش را جادوان می‌پندارد، بیماری‌ای پیدایش می‌شود. هر دو شخصیت در آستانه

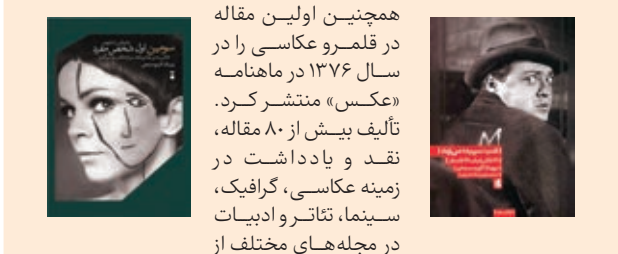

با لمس مرگ به دنبال معنایی میان زندگی و مرگ می‌گردد و می‌خواهد در این تناقض‌ها و تضادهای درونی‌اش به فهم و درک قابل توجهی برسد. میل به رهایی، نوع مرگ پدرش، رها نکردن گذشته و از یاد نبردن دختری به

هنر عکاسی کریم‌مسیحی و برگزاری نمایشگاه‌های انفرادی و گروهی عکس داشته باشد. توصیف‌هایی که هرکدام شبیه عکس در ذهن مخاطب جای می‌گیرد و قابل باور می‌شود. همین جزئیات ریز و تصویرسازی‌های بجا باعث می‌شود که خواننده با شخصیت‌های داستان همذات‌پنداری کند، گاهی هم به فکر فرو رود که در لحظه مواجهه با مرگ، زندگی چه دلچسب‌تر و شیرین‌تر خود را به نمایش می‌گذارد و دل‌بستگی‌ها پای رفتنت را انگ می‌کند. به راستی فاصله میان زندگی و مرگ و امید و ناامیدی به باریکه یک مو بند است. فرجام کتاب برخلاف آن چه که خواننده در ذهن متصور می‌شود، پیش نمی‌رود. شاید سرنوشت برخی شخصیت‌ها هم برای خواننده علامت سؤال بماند.

نوشتن با دوربین

یوریک کریم‌مسیحی داستان‌نویس، نمایشنامه‌نویس، طراح گرافیک، عکاس، پژوهشگر عکاسی، منتقد تئاتر، سینما، ادبیات و عضو رسمی انجمن صنفی طراحان گرافیک ایران است. دریافت گواهینامه درجه دو (معادل کارشناسی ارشد) از شورای عالی انقلاب فرهنگی از افتخارات این هنرمند محسوب می‌شود. او اولین مقاله خود را در سال ۱۳۶۶ در ماهنامه «نمایش» در مرکز هنرهای نمایشی به چاپ رساند.

همچنین اولین مقاله در قلمرو عکاسی را در سال ۱۳۷۶ در ماهنامه «عکس» منتشر کرد. تألیف بیش از ۸۰ مقاله، نقد و یادداشت در زمینه عکاسی، گرافیک، سینما، تئاتر و ادبیات در مجله‌های مختلف از فعالیت‌های او به حساب می‌آید. او همچنین نمایشگاه‌های عکس و کاریکاتور نیز برگزار کرده که آخرین آن نمایشگاه انفرادی عکس «سنگ و ریمک» در گالری دنیای تهران در سال ۱۳۹۸ بوده است. از آثار کریم‌مسیحی می‌توان به «شب سپیده می‌زند (۴۶ عکس فیلم، ۴۶ جستان)»، «شب سپیده می‌زند، باری دیگر (۵۵ عکس فیلم، ۴۸ جستان)»، «بزرگ‌راز بزرگ (هفت داستان)»، «صد میدان (صد قشه)»، «نفس عمیق (هشت داستان)» و... اشاره کرد.

«سومین اول شخص مفرد: عکس به من چه می‌دهد، من از عکس چه می‌گیرم» ادامه دو کتاب پیشین نویسنده در مجموعه «اول شخص مفرد» است که سال گذشته و پیش از «شفانامه» منتشر شد. این اثر به کاوش در رابطه میان عکس، حافظه و روایت‌های درونی انسان می‌پردازد. مجموعه‌ای از ۸۱ جستان که هر یک با عکس یا عکس‌هایی مرتبط همراه شده و مجموعاً ۹۱ عکس را در خود جای داده است. به اعتقاد کریم‌مسیحی، حافظه نه تنها رویدادهای واقعی، بلکه حتی آنچه رخ نداده را نیز در خود نگه می‌دارد و با دستکاری این رویدادها، روایت‌های متفاوتی خلق می‌کند. چنانچه یک عکس قدیمی ممکن است امروز روایتی داشته باشد، دربروز روایتی دیگر و فردا روایتی کاملاً متفاوت. «این عکس قابلیت را» نیز از آخرین آثار کریم‌مسیحی محسوب می‌شود. این کتاب، گوشه‌هایی از نحوه زندگی ایرانیان در نیمه اول قرن چهارده، در عکس‌های خانوادگی را به تصویر می‌کشد که حاوی ۹۴ عکس، ۲۱ پشت‌نویسی عکس و ۷۳ یادداشت است.

نویسنده: مهدی فروتن
انتشارات: چشمه
تعداد صفحه: ۱۷۸
قیمت: ۲۵۰۰۰۰ تومان

و می‌خورد! انگار که نه انگار همین چندساعت پیش جسد پدرش نقش بر زمین بوده است، شاید هم اینکه کارهای معمولش را انجام می‌دهد، گریزی است برای فرار از واقعیت تلخی که از گوشه ذهنش دور نمی‌شود. با همان موقع که مأمور پلیس و دو کارمند پزشکی قانونی برای صورت جلسه آمده بودند، به جای عزاداری برای پدرش، حرکات آن کارآموزی را دنبال می‌کند که از همکار باسابقه‌اش تقلید می‌کرد و در این میان حتی در تفکراتش با حرکات آن کارآموز سمفونی به راه انداخته بود. اینها شاید برای خواننده عجیب و غیرقابل باور باشند اما همه این افکار در سر سقراطی پیچ و تاب می‌خورند که کارمند اداره ثبت احوال است و هر روز پرونده مردگان را در آن زیرزمین نور و دورافتاده ثبت و بایگانی می‌کند.

و بیماری نادری که با آن درگیر است، همه و همه در ذهن سقراط می‌چرخند و لحظه‌ای او را رها نمی‌کنند، بلکه این چرخه باز از نو شروع می‌شود. حال پس از مرگ پدرش از نو شروع می‌شود، به دنبال راهی برای رسیدن به معنای واقعی زندگی یا مرگ می‌گردد.

از نظر سقراط، میان‌سالی مقیاس گنگی برای توصیف آدم به نظر می‌آید، به خصوص از زبان خودش. بستگی به تصور هرکس از امید به زندگی یا ناامیدی از آن دارد، به ساده‌تر، آن ده بیست سال بلا تکلیف که ترس از پیر شدن رنگ می‌بازد و هنوز مرگ آنقدرها هم نزدیک نیست. شاید برای همین آدم در میان‌سالی این قدر مستعد جنون است. خیلی اوقات او به این فکر می‌کند که کجا باید خاک شود. این را به خوبی می‌داند که هیچ دلش نمی‌خواهد نوی قبرستان عمومی شهر، توی یکی از آن قطعه‌های طبقاتی هولناک، دراز بشود. از اینکه بعد از مرگ اختیارش دست خودش نیست، متنفر است.

شخصیت اول داستان با آن همه تنهایی و انزوایش اما تا مدت‌ها ذهن خواننده را به خود مشغول می‌کند و مخاطب گاهی در طول خوانش داستان، تحت‌تأثیر تفکرات و ذهن همیشه فعال او قرار می‌گیرد. اغلب اوقات هم به خاطر شرایطی که دارد، دلسوزی خواننده را برمی‌انگیزد. گاهی هم مخاطب از بی‌تفاوتی و شاید هم بی‌احساسی سقراط متعجب می‌شود، به خصوص آنجا که نقش پدرش را می‌بزند و او هنوز در سرش کلی حرف ناگفته است و آنها را بازگو می‌کند و برای شام هم تخم‌مرغ می‌جوشاند

شاید پیش آمده باشد که با خواندن کتاب، دیدن فیلم یا مشاهده صحنه‌ای در جلوی چشمان‌تان متحول شده و مرگ را بیش از پیش به خود نزدیک و ملموس ببینید. در این صورت تناقضی میان زندگی و مرگ لمس کرده و افکارتان قطعاً رنگ و بوی دیگری به خود خواهد گرفت. این اتفاقی است که برای سقراط، شخصیت میان‌سال رمان «مرد باد سقراط» می‌افتد

نام لایلا که ۱۰ سال پیش از ایران رفته و هنوز هم در فضای مجازی با او مکاتبه دارد، مکاتبه‌ای که همه تجربه‌های عشق سابقش را به جان می‌خرد اما این ارتباط نصفه و نیمه را رها نمی‌کند، تنهایی و انزوایش و چاقی و اضافه وزن